

Detaljplan för Galären, del av fastigheterna Tälje 3:256 och Tälje 5:1, i Norrtälje stad

Ks 18-1436

SÄRSKILD SAMMANSTÄLLNING FÖR MILJÖBEDÖMNING 2020-12-11

Bakgrund

I samband med att en plan antas ska de ställningstaganden som gjorts i miljöbedömningen redovisas och motiveras i en särskild handling i enlighet med 6 kap. 16 § miljöbalken.

Detta dokument är en sammanställning av den miljöbedömning som genomförts för detaljplan för Galären, del av fastigheterna Tälje 3:256 och Tälje 5:1, i Norrtälje stad. Detaljplanen omfattar delar av den östligaste delen av det stora omvandlingsprojektet Norrtälje Hamn, där det gamla hamnområdet utvecklas från industrimark till en funktionsblandad stadsdel integrerad med den befintliga stadskärnan i Norrtälje.

Detaljplanen möjliggör ett utökat allmänt ändamål för planområdet. En större öppen parkyta för rekreation föreslås invid vattnet och en utsiktsplats möjliggörs i anslutning till en bryggpromenad. Planen syftar också till att skapa förutsättningar för ett levande båtliv. Brygganläggningar, anöringsmöjligheter för båtar samt en sjösättningsplats för fritidsbåtar vid Port Arthurs udde planeras samtidigt som större delen av planområdet föreslås som öppet vattenområde för att möjliggöra båttrafik i hamninloppet. Planen ger även utrymme för att anlägga flytande plattformar för fågelhäckning.

Hur miljöaspekterna har integrerats i planen (16 § 1 p. MB)

Detaljplanen omfattas av två miljökonsekvensbeskrivningar som tidigare gjorts dels vid upprättandet av planprogrammet för Galären och dels i samband med ansökan om tillstånd för vattenverksamhet för de åtgärder som föreslås i Galären. Båda dessa miljökonsekvensbeskrivningar omfattar ett större område än det nu aktuella planområdet.

I *Miljökonsekvensbeskrivning, Planprogram Galären i Norrtälje Hamn* gjordes en övergripande miljökonsekvensbeskrivning och ett antal åtgärder rekommenderades att vidtas i det fortsatta planarbetet. Miljökonsekvensbeskrivningen fokuserar på frågor som kan tänkas medföra betydande miljöpåverkan, och har avgränsats till att omfatta följande sakområden:

- Ytvatten
- Förorenad mark och sediment

POSTADRESS

Box 800, 761 28 Norrtälje
Samhällsbyggnadskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
plan@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

- Anpassning till framtida klimatförändringar
- Naturmiljö
- Stadsbild
- Strandskydd
- Rekreation och friluftsliv

I *Miljökonsekvensbeskrivning, Ansökan om tillstånd till vattenverksamhet inom fastigheterna Tälje 5:1 och Tälje 3:256, området "Galären" i östra delen av Norrtälje Hamn* beskrivs påverkan till följd av arbetena med ombyggnation och anläggande av pir, dagvattenanläggning, hamnbad, sjösättningsplats, brygganläggningar, utfyllnad av vattenområde samt muddring i delar av Norrtäljeviken. De betydande miljöaspekterna har utifrån det avgränsningssamråd som genomförts med Länsstyrelsen och Norrtälje kommuns Bygg- och miljökontor bedömts utgöras av:

- Människors hälsa och säkerhet (buller, transporter, risker)
- Vattenkvalitet
- Föroreningar i mark och sediment
- Naturmiljö, växt- och djurliv
- Hushållning med mark och vattenområden
- Rekreation och friluftsliv

Detaljplan för Galären, del av fastigheterna Tälje 3:256 och Tälje 5:1; Plansamråd har hållits under perioden 2019-08-30 – 2019-10-04. Planen har sedan varit ute på granskning under perioden 2020-09-25 – 2020-10-27.

Miljöaspekterna har behandlats kontinuerligt genom planarbetet och miljöbedömningen och planen har anpassats efter genomförda samråd och granskning.

Inom planarbetet samt de tidigare processerna har utredningar tagits fram för att belysa specifika miljöfrågor. Detta innefattar bland annat naturmiljö, fåglar, markmiljö, dagvatten, geoteknik samt flera marina utredningar och inventeringar. Dessa utredningar har legat till grund för bedömningarna och utformningen av planen.

Hur hänsyn har tagits till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter (16 § 2 p. MB)

Planen har anpassats utifrån de bedömningar som gjorts i miljökonsekvensbeskrivningarna och utifrån inkomna synpunkter under samråd och granskning.

Synpunkterna i samrådsskedet har bland annat gällt förtydliganden angående uppfyllelse av miljökvalitetsnormer för vatten (avseende hydromorfologi), strandskydd, risker med koppling till föroreningar, skred och erosion samt alternativt häckningsområde för tärnor, trutar och måsar.

Efter samråd har bland annat följande ändringar gjorts i planen:

- Plankartan har reviderats genom att planområdet har utökats något sedan samrådet. En gällande detaljplan ändras för att medge de skyddsåtgärder som föreslås för berörda fåglar. Det tillkommande vattenområdet regleras med W₂ - *Endast häckningsplattformar får anläggas*. En transformatorstation i skelettplanen flyttas och får en ny placering i anslutning till lokalgatan i aktuell detaljplan.
- Plankartan har kompletterats med avseende på höjdsättning av "Midsommarplatsen" (parkområdet) utifrån dagvattenutredningen.
- Planbeskrivningen har reviderats i stora delar främst med avseende på förtydliganden utifrån inkomna synpunkter. Det gäller främst hantering av risk, skred och erosion.
- En utökad provtagning har genomförts med avseende på markmiljö samt sediment och resultatet redovisas i planbeskrivningen.
- Avsnitt om miljö kvalitetsnormer för vatten har kompletterats beträffande hydromorfologi.
- Planbeskrivningen har fått en ny rubriksättning för att tydliggöra vattenfrågorna.
- En fågelinventering som pågick under samrådet har slutförts och planbeskrivningen har kompletterats med resultat samt förslag på skyddsåtgärder.

Synpunkterna i granskningsskedet har bland annat gällt strandskydd på parkmark, artskydd och tillförande av massor.

Efter granskning har sammanfattningsvis följande ändringar gjorts i planen:

- Planbeskrivningen har förtydligats med avseende på kommunens resonemang angående strandskyddets upphävande.
- Ett förtydligande om muddermassor och infiltration vid "Midsommarplatsen" (parkområdet) har lagts till i kapitlet om dagvatten.
- Planbeskrivningen har kompletterats med ett resonemang angående framtida drift- och underhållsarbeten i relation till vattendomen och miljöbalken.

Planen har utformats i enlighet med de bedömningar som gjorts i miljökonsekvensbeskrivningarna och med underlag från de utredningar som legat till grund för planarbetet. Detta gäller bland annat att genom planen möjliggöra nya plattformar för häckande fåglar, höjdsättning av området för att säkerställa att skador inte uppkommer vid skyfall eller stigande havsnivåer och säkerställande av markens lämplighet med avseende på föroreningsinnehåll.

Skäl till att planen har antagits istället för de alternativ som övervägts (16 § 3 p. MB)

Nollalternativet har i planprogrammets MKB antagits innebära att gällande detaljplaner i och intill planområdet genomförs till år 2030. Det innebär en utveckling som innefattar utbyggnad av en marin dagvattenanläggning mellan piren och Port Arthur, utbyggnad av piren och anläggande av ett stadsbad, utbyggnad av befintliga bryggområden öster om Port Arthur (60-80 båtplatser) samt att stadsdelen Norrtälje Hamn med bland annat 2000 bostäder byggs ut i sin helhet.

Sammanfattningsvis bedöms delar av den utveckling som föreslås i planprogrammet för Galären och redan ingår i gällande planer även genomföras i nollalternativet.

Nollalternativet i tillståndsansökans MKB innebär att de planerade vattenverksamheterna (dagvattenanläggning, brygganläggningar, bad, utfyllnad, sjösättningsplats och muddring) inte genomförs och att den befintliga Piren inte renoveras.

Inga alternativa lokaliseringar för större sammanhängande utbyggnadsområde i anslutning till Norrtälje Hamn har utretts. Vidare sträckning österut skulle kunna vara möjlig, men begränsas av att planområdet då hamnar långt från Norrtälje Hamn. Omvandling av det gamla industri- och hamnområdet i Norrtälje till en ny hållbar stadsdel pågår. Nyttjande av Galärenområdet innebär att ett sedan länge ianspråktaget land- och vattenområde omvandlas från ett otillgängligt och oattraktivt område till en stadsnära och väl utnyttjad del av staden där allmänheten får närhet till vatten. Bedömningen är att omvandlingen av Galärenområdet innebär god hushållning med mark- och vattenområden och positiva konsekvenser.

Två alternativa utformningar av området har utretts och bedömts i planprogrammet. Den markanvändning som skiljer alternativen åt är att det i ett av alternativen ingår en småbåtshamn öster om Port Arthur. Alternativet utan småbåtshamn, där markanvändningen istället är öppet vatten, är det som valts i detaljplanen. Detaljplanen behöver därmed inte omfatta området öster om Port Arthur-udden. Alternativet med småbåtshamn bedömdes innebära omfattande strandnära muddring, risk för stabilitetsproblem i strandkanten och ett större påverkansområde.

Inom projektet Norrtälje Hamn har alternativa lokaliseringar inom området samt olika utformningar av vissa funktioner övervägts.

Alternativa lokaliseringar för parkområdet har uteslutits av utrymmesskäl. Den gröna samlingsplatsen i soligt söderläge vid vattnet blir värdefull för hela stadens invånare, och motsvarande yta finns inte inom området eller i staden i övrigt. Ett flertal olika utformningsalternativ för parken har utretts inom tillståndsansökan för vattenverksamhet. Utgångspunkten har varit att nyttiggöra muddermassor från övriga delar av Galärenområdet. De två alternativen som valts ut och ingår i

tillståndsansökan har samma yttre konstruktion, men olika hantering av sättningar och muddermassor. Skillnaderna i miljökonsekvens mellan de två alternativen bedöms vara liten.

För sjösättning av båtar finns alternativ med ramp eller med kran. Alternativet med sjösättningsramp för mindre båtar vid Port Arthur-udden har bedömts vara det alternativ som det finns störst behov av. För båtlyft av större båtar finns möjligheter på andra platser, till exempel från kajen vid Hamnplan och på södra sidan av Norrtäljeviken vid Björnö. Att möjliggöra sjösättning av större båtar via ramp än de som sjösättningsrampen nu dimensionerats för har valts bort på grund av att det skulle kräva ett större vändplan och påverka ytor utanför detaljplanen. Det skulle också innebära muddring av större yta och till större vattendjup och medföra större trafikbelastning.

Båtbryggor har förutom den valda placeringen vid piren också utretts intill stödfundamenten och dykdalberna. Lokaliseringen vid dessa har valts bort av hänsyn till risker för påsegling av fartyg. För utformningen av bryggorna har alternativ med förankring mot fasta pålar övervägts i stället för med förankring med tyngder mot botten, men alternativet med pålar har avfärdats då de minskar flexibiliteten i hamnen.

Åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen medför (16 § 4 p. MB)

Planerad uppföljning redovisas i tabellen nedan:

Miljöaspekt	Vad ska följas upp	Uppföljningssystem
Ytvatten/Vattenkvalitet	Dagvattenhantering	Dagvattenutredningen är vägledande. Tillsyn utförs av kommunens bygg- och miljönämnd.
	Åtgärder i vattenområdet (muddring, utfyllnad, byggnation)	Verksamhetens egenkontroll. Kontrollprogram upprättas enligt villkor i miljödom. Tillsyn utförs av länsstyrelsen.
Förorenad mark och sediment	Markens lämplighet med hänsyn till föroreningsinnehåll.	Regleras i administrativa bestämmelser – <i>Villkor för startbesked</i> . Regleras även av miljöbalken och tillhörande förordningar. Följs upp vid bygglov/marklov samt genom anmälan om efterbehandling. Tillsyn utförs av kommunens bygg- och miljönämnd.

	Grumlande arbeten	Verksamhetens egenkontroll. Kontrollprogram upprättas enligt villkor i miljödom. Tillsyn utförs av länsstyrelsen.
Anpassning till framtida klimatförändringar	Sårbarhet vid skyfall och stigande havsnivåer.	Regleras i höjdsättningen av planen. Följs upp vid bygglov/marklov.
Naturmiljö, växt- och djurliv	Häckningsplatser för skyddade fågelarter.	Tillskapande av nya häckningsplatser i ett lämpligt vattenområde möjliggörs med planbestämmelse W ₂ – <i>Endast häckningsplatser får anläggas.</i> Åtgärder för tillskapande av nya häckningsplatser hanteras i samråd med länsstyrelsen.
	Åtgärder i vattenområdet (muddring, utfyllnad, byggnation)	Verksamhetens egenkontroll. Kontrollprogram upprättas enligt villkor i miljödom. Tillsyn utförs av länsstyrelsen.
Stadsbild	Attraktivitet i offentliga rum	Möjliggörs med planläggning av PARK och planbestämmelse N ₁ – <i>Friluftsliv. Byggnad för allmänt gemensamt bruk.</i> Följs upp vid bygglov/marklov.
	Möjlighet till båtliv	Regleras med planbestämmelse V ₁ – <i>Brygganläggning samt sjösättningsramp får anordnas, V₂ – Angöring- och tilläggningsmöjligheter för båtar samt V₃ – Hamnändamål, tillfart till sjösättningsramp.</i> En stor del av planområdet planläggs som W ₁ – <i>Öppet vatten</i> , för att inte hindra den båttrafik som passerar i hamninloppet. Följs upp vid bygglov/marklov.
Strandskydd	Strandskyddet bör inte upphävas i större delar än vad som är nödvändigt.	Regleras i planbestämmelse a. Följs upp vid bygglov/marklov.
Rekreation och friluftsliv	Tillgänglighet till strand- och vattenområdet	Säkerställs genom planläggning av PARK och planbestämmelserna N ₁ , V ₁ , V ₂ och V ₃ . Följs upp vid bygglov/marklov.
Människors hälsa och säkerhet (buller, transporter, risker)	Störningar under byggtiden	Verksamhetens egenkontroll. Kontrollprogram upprättas avseende vattenarbetena enligt villkor i miljödom.

NORRTÄLJE
KOMMUN

		Tillsyn av vattenarbetena utförs av länsstyrelsen. Tillsyn av övriga störningar utförs av kommunens bygg- och miljönämnd.
Hushållning med mark- och vattenområden	Uppfyllandet av miljöbalkens hushållningsbestämmelser	Omfattades av tillståndsprövningen för vattenverksamheterna, där mark- och miljödomstolen bedömt att planerad markanvändning är förenlig med hushållningsbestämmelserna.

SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET

Camilla Mole Björk
Planarkitekt

Medverkande: Magdalena Nilsson, Miljöplanerare